

אומרים שרעיונות יש כמו זבל. אני לא אהבתי לשמוע את זה. אני לא אהבתי את משה הנד שפט, את השילוב הזה, הקצוץ שמיני, בין הרעיונות ובין זבל; ואני לא אהבתי את מה שהאומר. כלומר, את מה שהוא אומר עלי. אם לטעמי יש רעיונות כמו זבל, מה לא בסדר בי? פנטזים בודדים יש לי בל רעיון, פעם נרבעון רעיון בטהי. בין לבין מלא ראשי בהבלים; בהבלים, ובניגודם הקטן שהיא הדיפוס אחר הרעיון המצוי, או לכל הפחות, הגדול מביננו. כשאני מתלוננת, באותו הניגוד, למשל, מתברר לי שלא כולם שומעים את המשפט הזה מודומם בנו, במיאוס, כל העת, מכל העברים. או אז אני חושדת שזה מין עונש כזה, נד רין הקאלי שנגוד על סופי רים: הם מנפנפים במרסולתם בתובענות ובשחצנות שהן חלק מן המקצוע – התחבולו עלי, תקראו אותי, תשקיעו בי, דווקא בי, סעה, שיעניים, שבת, שמונים שקלים – ובתמורה הם מגיבים בקהל הסובבים אותם את בלוטות הכבוד העצמי: לא רק לכם יש רעיונות, עם כל הכבוד; לי, למשל, יש אינספור רעיונות, כל הזמן, ממש כמו זבל. הבעיה היא... וכאן מגיעה הבעיה שהיא על פי רוב זמן, או מסמקת עצמית, או קשרים, או ילדים, או שלל הסחות או הפרעות קשב. אבל אף פעם לא רעיונות, לא, הם אומרים, רעיונות אף פעם לא היתה הבעיה שלי.

לפעמים אני חושבת שרעיונות נוטים להיות מצוינים יותר כשהם סתם מוטלים שם, מנמני מים בקרקעית המוח; כי רק כשצריך להתחייב לרעיון, להתחנן אותו, להחליט לשכב איתו ורק איתו שנה, שנתיים, שלוש שנים – רק אז מפד שפשים פתאום בציציותי, מתחילים להפש ול" מצוא את הפגמים. ואולי זו סתם דרכי להתנחם, להתעורר. כך או כך, זה קצת עובד.

***

לחשוב בלי לעשן זה סיוט אמיתי. אולי הוא נחסך ממי שלא עישנו אף פעם; אבל מי שחי פשו פעם רעיון בחברתה של סיגריה והיא אחר כך נלקחה מהם, יודעים: הידיים ריקות, חסרות מעש, העיניים בוהות בצג, ואת מרגישה כמו מטומטמת. עשר בכוקה, אנשים עושים דברים. ומה את עושה? אה, באמת? את עוברת? אה, את חושבת. בטח.

יש אנשים שרעיונות באים להם כשהם זויים. מספרים את זה הרבה על ההליכון במכון הכושר: כשאני הולך באים לי הרעיונות הכי טובים, או: הלכתי על ההליכון ופתאום זה בא לי. יש כאלה שזה קורה להם כשהם רצים, בדרך כלל על שפת הים. אולי אני צריכה לקום מן המחשב ולהתחיל לרוץ, אני חושבת, ומבטלת את המחשבה מיד, ולא מפאת עצלות, מה פתאום, חלילה: אם אהיה מין בן אדם כזה, שרעיונות באים לו כשהוא רץ על שפת הים, תשתנה לי כל האישיות. בהכרח אכתוב

ם ספרים אחרים. אולי יותר טובים? הם בטח יהיו יותר אפטימיים.

או אני יושבת מול המחשב וחושבת. מחכה לר" רעיונות. האם אני חושבת, או מחכה לרעיונות? זה לא אותו דבר. ואם אין לי רעיון – כשאני חושבת, על מה אני חושבת? נדמה לי שאני מנסה לתור אחרי, אקטיבית, בדמיון. לדלוק בעקבותיו של מבוקש המקמק, כמו בסדרת פשע. כי בדבר אחר אני בכל זאת בטוחה: יש בעולם הזה רעיונות טריים שאיש עוד לא תפס. ואם אני טועה, ואם אתם מאסכולת "הכל כבר נעשה", אשמח אם לא תתקנו אותי. יש רעיונות טובים, יש עוד אוצרות בעולם הזה. אבל זה קשה, אינעל דינגק.

לחשוב בלי לעשן זה סיוט אמיתי. אולי הוא נחסך ממי שלא עישנו אף פעם; אבל מי שחיפשו פעם רעיון בחברתה של סיגריה והיא אחר כך נלקחה מהם, יודעים: הידיים ריקות, חסרות מעש, העיניים בוהות בצג, ואת מרגישה כמו מטומטמת

או אני חושבת: מה מעניין בעולם הזה? מה מעניין אותי? מה עשוי לקרות לאנשים? אני מנסה להתמקד, בכל כוחי אני מתרכזת. אבל כמה כבר אפשר להתרכז? עשר דקות? עשרים? שעה, נגיח, בשעות שיא. אחר המחשבה בהכרח נודדת, מתפורזת, ד, היא התעייפה, היא כבר לא מסוגלת; זה לא מתגמל, הסיפור הזה, היא מת" קוממת, זה משמים. ושום דבר לא זו כאן, בספיי רת מילים: היה אפס, נשאר אפס.

***

מדי פעם מגיע רעיון מבריק, גאוני. לפעמים כמו בסרטים, בהבלחה של "אאוריקה", ולפעמים באיזו הודחלות עמומה, מסתתר מאחורי ענן של מחשבה מפתח עד שהוא נחשף לבסוף בכוחו של מאמץ מרוכז, נוסף, נחלץ ממלבושיו המיותרים וניצב שם, עירום ומושלם וחד פעמי.

החושבת כמעט שלא מאמינה שזה קורה לה: זה זה, זה הגיע, לזה חיכתה שעות מייגעות וחודשים מתישים, שאין בהם שום נחמה מלבד ריאט קולה. היא חושבת על כך שוב, חוששת לשמוח בטרם עת: זה גאוני או שרק נדמה לה? היא הופכת בזה, מפ" תחת את הרעיון ברשלנות, רק לשם סיבור האוון, חצי צעד, שני שלישים. אבל כן, זה גאוני, זה עובר, ועל כן מגיע לה פרס: היא קמה מן המחשב ואוכלת

משהו. אין כמו ארוחה שהורוחה ביושר, אפילו אם זה סתם כריך. איזה הספק. איזה יום. היא מעריכה בזהירות: יום היסטורי.

כטוב עליה לבה העולה על גדותיו, היא פורצת לעתים את גבולות תודעתה השחצנית, המעונה בדי-מוס, ושולחת אס.אם.אס פויז: היתה לי פריצת דרך, או: יש לי רעיון מבריק, או: מצאתי! היא לא מפרטת, באס.אם.אס לא מפרטים, ומלבד זאת היא עוד מגנה עליו, על הרעיון שלה, כמו על עובר זעור. היא כבר תפרט אחר כך.

***

האויב הגדול של רעיונות הוא הבוקר, או אולי זו הרעננות. דמדומי המותשות מתפורים פתאום, האור בוחק, אנשים סביבך הולכים ובאים למלאכות שיש בהן תוחלת. ואת עם הרעיון שלך. הוא כל כך מבריק? באמת? כלומר, יש בו ברק, אי אפשר להכחיש את זה; אבל הוא לא, כאילו, ובכן, קצת איריוטי?

אבל לפעמים הוא לא נשטף עם הבוקר. לפעמים את מתעוררת, וזוכרת שאת אמורה להיות מאושרת; את נזכרת למה, ועדיין מרוצה. את קמה, מצחצ" חת שיניים, ניגשת אצל המחשב. עורך חשדנית, ממאנת להתמסר אל האושר; אבל השורה שכתבת – במין עילגות פרטית, רק כדי שלא תשכחי – מצוינת, קצרה וסתומה ככל שתהיה: כשזה טוב, זה טוב. ככה זה.

***

נותר רק עוד מכשול אחד: אנשים אחרים. לא הקהל – המון אכזר, שאולי עוד ילעג לך ולו בעתיד לא נראה, בימים רחוקים; אנשים פרטיים: כן זוג, עורך. אפשר להתמוזם עם השורה הזאת בלי סוף, להתבסם בדל"ת אמות מכישרונך שטרם הוכח; אבל אין ברירה: מתישהו צריך לספר.

או את מספרת. מרחיבה שלא לצורך, משכנעת בארכנות כמו בנאום בחירות, תובעת איזו נהרה שתתפשט על פני המאזין. הוא מאזין. לפעמים מס" פיקים בדל עובדה, חצי משפט, כדי למוטט את כל האושר: זה רעיון מעניין, הוא אומר, אבל את לוקחת בחשבון ש... או, אבל איך זה הגיוני ש... או, את רק מודעת למה שכתבו על זה כבר, כן? וכאן מגיע דבר שלא, את לא לוקחת בחשבון והוא לא הגיוני ולמען האמת את לא מודעת כלל, והכל קורס בבת אחת. פעמים אחרות המאזין מאזין. הפעם את מלהגת בלטה, לא בייאוש; את רואה שהוא קולט שיש כאן משהו, רואים את זה על הפנים שלו, ואת ההבעה הזאת את רוצה למתוח. לבסוף את שותקת. הוא אומר, אני מת על זה. את רוצה לנשק אותי, לפע" מים מנשקת. איזו הקלה.

נותר רק לכתוב את זה.